



# EU I BOSNA I HERCEGOVINA

#WesternBalkans #EUEnlargement

Oktober 2024. godine



Bosna i Hercegovina je **zemlja kandidat za članstvo u EU** od 2022. godine.

#### FEBRUAR 2016.

Podnesen zahtjev za članstvo u EU

#### OKTOBAR 2022.

Komisija izdaje preporuku za dodjelu kandidatskog statusa

#### DECEMBAR 2022.

Evropsko vijeće dodjeljuje kandidatski status

#### NOVEMBAR 2023.

Komisija preporučuje otvaranje pregovora kada se postigne potreban stepen usklađenosti sa kriterijima za članstvo

#### MART 2024.

Evropsko vijeće donosi odluku o otvaranju pregovora o pristupanju i poziva Komisiju da pripremi pregovarački okvir čim se ispune svi relevantni koraci navedeni u preporuci Komisije iz oktobra 2022. godine.

## Plan rasta za Zapadni Balkan

U 2023. godini, EU je najavila značajan **Plan rasta**, za ubrzanje društveno-ekonomskog razvoja zemalja partnera sa Zapadnog Balkana i ubrzanje evropskih integracija.

Plan ima za cilj jačanje **socio-ekonomske konvergencije** kroz poboljšanu ekonomsku integraciju sa **jedinstvenim tržištem EU**, regionalnu integraciju u okviru **zajedničkog regionalnog tržišta**, te ubrzanje provođenja temeljnih reformi.

U okviru Plana rasta, Bosna i Hercegovina je pozvana da pripremi **Reformsku agendu**, koja će se fokusirati na reforme koje mogu **otkočiti potencijal nacionalnog i regionalnog rasta**, a vezane za temeljne oblasti u procesu proširenja, kao što su **vladavina prava, demokratija, poštivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda**.

**Instrument za reformu i rast** za Zapadni Balkan vrijedan 6 milijardi eura će podržati provedbu Plana rasta. Bosni i Hercegovini će se na raspolaganju staviti **1,085 milijardi eura sredstava u vidu bespovratnih grantova i povoljnih kredita kada** ispuni uslove na koje se obavezala u svojoj Reformskoj agendi.



**EU je za  
Bosnu i  
Hercegovinu:**

✓ najveći  
trgovinski  
partner

✓ najveći  
investitor

✓ najveći pružalac  
finansijske pomoći



## Tekuća podrška EU za Bosnu i Hercegovinu

EU je najveći pružalac **finansijske pomoći** Bosni i Hercegovini, kroz različite programe i instrumente za podršku njenom razvoju i procesu pristupanja EU.

### Instrument pretpristupne pomoći (IPA)

U periodu od **2021. do 2024.** godine, EU je dodijelila **preko 309 miliona eura** finansijske i tehničke pomoći Bosni i Hercegovini u okviru IPA III. Pomoć se pruža u vidu **bespovratnih grantova**. Navedeni iznos obuhvata:

- **Paket energetske podrške od 70 miliona eura** za podršku ugroženim porodicama i malim i srednjim preduzećima zbog porasta cijena energenata.
- **23 miliona eura kroz program EU4people** za zapošljavanje i socijalnu inkluziju.
- **13 miliona eura kroz program EU4Rule of Law i Equality** za unapređenje kvaliteta pravosuđa i podršku rodnoj ravnopravnosti i inkluziji Roma.

### Plan rasta za Zapadni Balkan

#### Ekonomsko-investicijski plan (EIP)

EIP EU za Zapadni Balkan prepoznaje 10 glavnih oblasti za investiranje u održivi transport, čistu energiju, okoliš i klimu, digitalnu budućnost, ljudski kapital i privatni sektor, kako bi se podržala zelena i digitalna tranzicija i regija približila jedinstvenom tržištu EU.

Za projekte u **Bosni i Hercegovini**, od 2020. godine, EU je već mobilizirala **2,9 milijardi eura** investicija na osnovu **1 milijarde eura** **bespovratnih sredstava EU**. Sredstva se prikupljaju uz pomoć alata kao što je Investicioni okvir za Zapadni Balkan (WBIF). Navedeno uključuje:

- Izgradnju novih **212 km autoputa** duž koridora Vc, koji povezuje zemlju sa Jadranskim morem i srednjom Evropom, što bi trebalo povećati brzinu putovanja na 130 km/h i **poboljšati mobilnost za 1,5 miliona ljudi**.
- **Obnova i modernizacija crpno-akumulacijske hidroelektrane Čapljina**, sa očekivanim **povećanjem proizvodnje od 575 GWh godišnje za 20%**.
- Izgradnja regionalne sanitarne deponije za Živinice, Banoviće i Kladanj, **čime će se osigurati** efikasna usluga **prikupljanja i odlaganja otpada za preko 151 300 ljudi**, dok će se 16 140 tona otpada godišnje odlagati u skladištu sa standardima EU.



### Šta postizemo zajedno



Izgrađeno **152 km** autoputa



**1** kopnena luka i **40 km** plovnih puteva



Instalirano **182 MW** kapaciteta za proizvodnju obnovljive energije



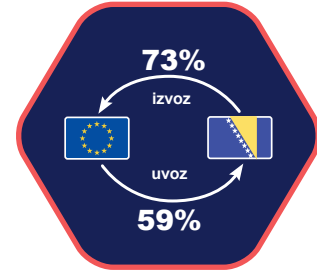
Poboljšane usluge vodovoda i kanalizacije za **770.000 ljudi**



## Bliske veze u oblasti trgovine i ulaganja

EU je glavni trgovinski partner Bosne i Hercegovine. U 2023. godini, nivo robne razmjene sa EU je iznosio 64,2% (73,0% izvoza i 59,0% uvoza). Ukupna direktna strana ulaganja EU u 2022. godini dostigla su 754,3 miliona eura\*.

Prema **Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju** (SSP) i pratećem Privremenom sporazumu, od 2008. godine na snazi je progresivna liberalizacija trgovine i međusobni bescarinski pristup za većinu roba.



## Saradnja u oblasti vanjske i sigurnosne politike

Bosna i Hercegovina je nastavila potpunu usklađenost sa stavovima i deklaracijama EU kada je riječ o **Zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici EU**.

Osim toga:

- Bosna i Hercegovina je nastavila da učestvuje u misijama i operacijama EU za upravljanje krizama u okviru Zajedničke sigurnosne i odbrambene politike (CSDP).
- Oružane snage Bosne i Hercegovine su dobile 20 miliona eura pomoći iz **Evropskog instrumenta za mir**, čime se povećava njihov kapacitet za učešće u vojnim misijama i operacijama Zajedničke sigurnosne i odbrambene politike.
- EU pruža podršku za jačanje **otpornosti Bosne i Hercegovine na hibridne prijetnje, uključujući sajber prijetnje i inozemnu manipulaciju informacijama i uplitanje**.



## Kontakti među ljudima

- Od 2010. godine Bosna i Hercegovina uživa **bevizni režim** putovanja u EU.
- EU je finansirala preko **11 500 razmjena** između građana EU i Bosne i Hercegovine u oblastima obrazovanja, obuke, mladih i sporta u okviru programa ERASMUS+ (2014-2020).

\* Izvor: DG Trade

[ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement](https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement)  
[facebook.com/EUnear](https://facebook.com/EUnear) | [x.com/eu\\_near](https://x.com/eu_near)